

ПЕЙО ЯВОРОВ
СТИХОТВОРЕНИЯ
1901

chitanka.info

МЪГЛИ ПОКРИХА НЕБЕСАТА...

*Мъгли покриха небесата,
дъжд не спира толкоз дни;
без слънчице мъртвей земята
под денонощни мрачини.*

*Ала и слънце нека има,
топлик ще има ли желан?
Ох, късно, късно... вече зима
готви белия саван.*

ПРОСТИ!

*Тежи ми погледът прощален,
изпълнен с укор и тъга —
и вехна, крея аз печален с
еднички спомени сега...*

*Не бяхме си ръка подали,
не бяхме разменили реч —
сърцата бяха се разбрали,
сърцата знаеха се веч.*

*И щастие възможно беше,
възможно беше — не мечта!
Самичък бог над нази бдеше...
А днес — най-черна самота.*

*Последен път... минути бързи...
Пред мене облак се изви.
Прострях ръце, пороних сълзи,
извиках... късно бе, уви!*

*Виновен съм. И оскърбена,
към мене яд ли сетиш ти,
о, знай — добре си отмъстена,
душа невинна, — и прости!*

1900–1901

*Злокобен шепот, не спи враждата —
змия с отрова пои сърцата:
човек човека не ще познае...*

*И мрачный демон на войната
за кърви жаден над нас витае...*

*Светни, о разум! — Разсей тъмите
ти, слънце властно! Дори слепците
зловещо зинал да видят гроба...*

*И благост да смири душите,
горящи днеска в безумна злоба.*

ЖИТЕЙСКИ ДРЕБНИ ГРИЖИ...

*Житейски дребни грижи са всичко похабили —
размислиш ли, неволно сърцето те боли;
а блянове такива... С кого ли, боже мили,
с кого душевни мъки човек да сподели?*

*Орел затворен в клетка, тревожен дух отпада
и дреме полусънен в желана самота;
търпи ли се оная убийствена досада от
хорската пазарна и жалка суета?*

ЗАБРАВЕНА ЕТЮД

I

Грейна, трепна и залезна
вечерна звезда;
неживяла — и зачезна
галена Милица...
Висината потъмняла —
було на звезда!
В що нерадост е видяла
хубавица?

Ако има негде птичка
в клетка позлатена,
още рожбица едничка
с прах неопрашена,
ето нея!... Тя — благатка
на земята наша,
тя — за майка и за татка
цвете в чаша.

Ако бъде самовила
чемерна магия
или млада подлудила
грешник и светия,
то Милица — право, ей я
небо-сън изгора,
дето няма като нея
нигде втора.

Пак. И залъгалка блага

и лекарство сяко,
а да може — не помага
и от пиле мляко. —
„Мила, Мила!...“ — „Нищо, мамо,
остави ме, татко!“ —
Инак беше, инак само
как за кратко!

II

Пяха и петлите втори;
и зора се вече пука;
свещ зад момини прозори
на догаряне блещука...
В рай-гнездце сама Милица
още бди: скръбта змеица —
в сладък час горчива среща,
у дома си в къща чужда
шепне думица зловеща
и съня страхлив прокужда.

И свещта ту любопитно
в ненагледен стан се взира,
ту възтържно ситно-ситно
запламти... На крепка мира
тънка риза е покрила
жива прелест... Къдра свила
волем си почива — ето
въз плещите мрамор бели.
А ръчицата, крачето —
слънце, месец са огрели...

Под три ката низ бисери
на лебедената шия,
неспокойна гръд трепери
и вълнува се: гори я
пламък на копнежи скришни:
оня, който в двете вишни,

в устниците сочни блика;
оня, който грей в пожара
на странички дивна лика
с половинките от нара!

Ала нощ е отразена
в замъглените очици.
И росица замразена —
сълзи светят на ресници...
Леком трепне тънка вежда
и на хвръкнала надежда
сенчицата мимолетна
по чело се мерне бърже,
тъй — на миг... И жал заветна
пак си нишката завърже.

III

Чак при облаците горе.
под небето,
сив сокол, гидия лиха,
вил се гордо. А в полето,
сред цветята — яребица...
Отвисоко
рейнал поглед нашироко,
кръг по кръг сокол извива;
а на пъстра яребица
сърчицето ѝ отива...

„Ох, да може... Дай ми, боже,
дай сокола!“
А сокол се спуща вече —
и крило с крило се сплита,
гръд горяща
до горяща гръд допира...
И топи се яребица
в сладък огън,
и топи се яребица,

и премира.

Но когато след минута
яребица взор открива —
болка люта!
И наяве сън ли беше,
де сокола?
В ясни кърви гръд ранена:
остра нокът я пробола,
мъжка шепа я раздрала
и сърцето — яребица
без сърце остана!...

IV

Сутрен стане ли Милица
от легло — и чело
слага въз памук ръчица
кротко нажалена,
в мисли вгълбочена:

„И на сън ми се вестява...
Вече знам, само там
Всичко, всичко се смирява —
и любов и злоба —
всичко, само в гроба“.

Иде тя дене в градина
сам-сама, миризма
от шибоеца и крина
пълногръдно вдъхне,
тихичко въздъхне:

„Ах, цветя! За пръв път ето
тук при вас, в утрен час
трепет ми обзе сърцето —
чудно сладко име —
в дивен сън плени ме.“

* * *

Вечер греят ли звездите,
тя мълчи и очи
устреми към висините,
като че ли пита
горко жаловита:

„Вредом гледате, звездици,
по света — любовта.
Дали всякъде, сестрици,
миг честита бива,
сълзи век пролива?“

* * *

Тъмна нощ ли бъде: „Клета,
аз го, ах, не разбрах, —
като тая нощ проклета
в погледа му нещо
мяркаше зловещо.“

Или пък бесней фъртуна;
„Горък той за покой
беше ли роден? Не, буна
някаква в гърдите
тровеше му дните!“

* * *

„Болки странни, мъки тежки
виждах аз и тогаз
правех в ласките ми жежки
мисли да удави,

скърби да забрави.

И забравяше той всичко,
отмалял, в огън цял;
и, сърце, и ти самичко
знаеше тогава
щастие, забрава...“

* * *

Стане слука, хубавица
види как гълъб — драг —
гали драга гълъбица,
луд крила разпери
и в несвяст трепери...

Мигом бедна изнеможе
и бледней, каменей,
в гръд се нож забие... „Боже,
как ме той остави,
боже, и забрави?“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.